Aan de gemeenteraad

Datum : 1 juni 2021
Zaaknummer : 577332
Contactpersoon : Marijn Willemen - Pennings
Telefoonnummer : 026 3773351

Onderwerp: Reactie college Stand van zaken burgerparticipatie

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van de stand van zaken met betrekking tot burgerparticipatie. Deze brief vormt onze reactie op de brief die u van de raadswerkgroep heeft gehad.

1. Inleiding

Burgerparticipatie is een groot goed. De betrokkenheid van onze inwoners en organisaties bij de agendering van problemen, het zoeken naar oplossingen en het uitvoeren daarvan is noodzakelijk voor het werk dat wij allen doen voor de stad. Het draagt bij aan draagvlak, creativiteit en kwaliteit van ons beleid en de besluitvorming. Het gevoel voor urgentie en noodzaak om stappen te zetten op het gebied van burgerparticipatie wordt door het college en de raad gedeeld. Daarom wordt er ook samengewerkt in de raadswerkgroep burgerparticipatie.

Op 29 maart 2020 heeft de raad het projectplan "Aan de slag met burgerparticipatie" van de raadswerkgroep burgerparticipatie aangenomen. Daarin heeft de raad ook een aantal taken bij het college en de ambtelijke organisatie belegd. In deze brief informeren wij u eerst over de stand van zaken met betrekking tot deze zaken. Ten slotte maken wij van deze gelegenheid gebruik om een tweetal moties af te doen.

2. Aan de slag met burgerparticipatie

In het projectplan "Aan de slag met burgerparticipatie" is een werkplan opgenomen met diverse acties. Op de volgende pagina vindt u een opsomming van de acties die bij het college zijn belegd.

Format raadsvoorstel (actiepunt 1.1)

Het format voor het raadsvoorstel is per 18 mei 2020 aangepast in de systemen. U heeft de eerste raadsvoorstellen ontvangen waarin dit onderdeel standaard is toegevoegd. De eerste bevindingen over het onderdeel Participatie zijn besproken met de raadswerkgroep Burgerparticipatie. Met deze aanpassing beschouwen we de moties 17M50 'Samenwerking met de stad' en 19M190 'Inzicht in betrekken omwonenden' als afgedaan. De moties zijn als bijlagen toegevoegd.

Monitoring en evaluatie (actiepunten 1.2, 1.8 en 1.9)

Er wordt door het programmateam Burgerparticipatie een voorstel uitgewerkt voor de evaluaties zoals benoemd bij de acties:

- 1.2 De raadsvoorstellen met participatieproces en -paragraaf worden samen met bewoners, vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie, portefeuillehouder en college van B & W gemonitord en geëvalueerd. Indien nodig wordt een enquête uitgezet. Jaarlijks worden de bevindingen teruggekoppeld aan de gemeenteraad en andere betrokkenen.
- 1.8 Op voordracht van het college/ambtelijke organisatie bepalen we jaarlijks drie gemeentelijke actuele opgaven die representatief zijn voor burgerparticipatie om deze met betrokkenen (portefeuillehouder, ambtelijke organisatie, inwoners, organisatie) actiever te volgen en het gezamenlijk inzicht (vorm, rollen, proceskader) te vergroten.
- 1.9 We verzoeken het college om jaarlijks drie goede of slechte voorbeelden, kort na de besluitvorming en afronding, te evalueren (met een brede kring van betrokkenen) om zo te analyseren en te monitoren wat werkt of beter kan en de bevindingen met de raad/raadswerkgroep te delen. We onderzoeken of de Rekenkamer deze taak op zich kan nemen.

In overleg met de raadswerkgroep is besloten om deze acties in één evaluatie te verwerken. Daarbij staat de toekomstige manier van evalueren centraal. Het concept evaluatieformulier wordt besproken aan de hand van voorbeelden om te toetsen of de goede vragen worden gesteld.

Startnotitie (actiepunt 1.4)

Het programmateam heeft input opgehaald bij de raadswerkgroep over het doel en de inhoud van een startnotitie. Er is samengewerkt met een afvaardiging van de raadswerkgroep en door het programmateam is gewerkt aan een voorstel. Op dit moment wordt gewerkt met een pilot om de startnotitie straks goed te kunnen invoeren in de organisatie.

Normenkader (actiepunt 1.7)

Het programmateam heeft input opgehaald bij de raadswerkgroep over het doel en de inhoud van een normenkader. Daar is uitgekomen dat er niet zozeer naar een normenkader maar naar een helder afwegingskader werd gezocht. Er is op basis van deze input en input door het programmateam gewerkt aan een voorstel. De beslisboom (burger)participatie is een goed middel om te bepalen welk participatiemiddel past bij het participatiedoel. De raadswerkgroep kon zich hier ook in vinden. De beslisboom is als bijlage toegevoegd.

Verspreidingsgebied (actiepunt 4.1)

Op dit moment bekijkt het programmateam burgerparticipatie welke technische mogelijkheden er zijn om op elke brief (indien van toepassing) te vermelden wat het verspreidingsgebied is waar de brief naartoe wordt verstuurd, zodat ontvangers zicht hebben op dit verspreidingsgebied.

Toegankelijkheid van de gemeentelijke website en iBabs (actiepunt 4.2)

Alle overheidssites moeten voldoen aan toegankelijkheidseisen zoals vastgelegd in EN 301 549/WCAG 2.1. Het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid schrijft voor dat er eens per 3 jaar een toets moet plaatsvinden. Op 25 juni 2020 is de hertoetsing afgerond. Er blijkt dat nog niet aan alle eisen wordt voldaan. Er is een planning gemaakt om 12 openstaande zaken op te lossen en het ziet er nu naar uit dat deze punten in Q4 van 2021 allemaal afgerond zijn.

De huidige toegankelijkheidsverklaring vindt u op https://www.arnhem.nl/algemeen/Over_deze_site/Toegankelijkheid en op https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register/2268.

Het testen van de toegankelijkheid van iBabs is voorzien in aanloop naar de aanbesteding.

3. Stand van zaken verdere ontwikkelingen

Meedenken.arnhem.nl

In de zomer is na een aanbestedingstraject gekozen voor het online participatieplatform van leverancier Mett. Een online participatieplatform biedt een kans om meer zicht te krijgen op wat leeft onder inwoners door meningen te peilen en voorstellen te laten waarderen. In het najaar is het platform meedenken.arnhem.nl ingevoerd. Begin december is het eerste participatietraject 'Verkeer in Malburgen West' met deze tool online gegaan, gevolgd door drie participatieronden over de Omgevingsvisie en onlangs is het participatietraject Centrum West afgerond.

Ontwikkelingen

De afgelopen maanden heeft het programmateam met diverse afdelingen van de ambtelijke organisatie gesprekken gevoerd over burgerparticipatie en het stimuleren van een eenduidige werkwijze voor inwoners, ondernemers en raad. Er wordt op dit moment hard gewerkt aan het vormgeven van deze werkwijze, waar ook de startnotitie en beslisboom onderdeel van zullen gaan uitmaken. Daarnaast wordt er op diverse manieren gewerkt aan het verbreden en verdiepen van kennis en ervaring op het gebied van burgerparticipatie. Dit wordt gedaan door het geven van digitale lunchbijeenkomsten, maar ook zien we dat verschillende teams scholing krijgen over burgerparticipatie.

Met de evaluatie, zoals hierboven beschreven bij monitoring en evaluatie, hopen we nog meer te leren over het proces van burgerparticipatie en deze input wordt natuurlijk verwerkt in de toekomstige werkwijze.

Klankbordgroep

De raadswerkgroep is vanuit de ambtelijke organisatie een aantal keer benaderd als klankbord, zoals bij het ontwikkelen van de eenduidige werkwijze, de aankomende Perspectiefnota en burgerparticipatie in

het kader van de Omgevingswet. Dit heeft tot andere inzichten geleid, welke weer meegenomen zijn in de verdere vormgeving van trajecten. Er zijn ideeën uitgewisseld en geconcludeerd is dat het goed is om de participatie in dit kader stapsgewijs op te pakken.

Corona
Ook op het terrein van burgerparticipatie heeft corona afgelopen jaar een behoorlijke stempel gedrukt. Waar mogelijk zijn er andere vormen van burgerparticipatie toegepast, waarbij het doel en de doelgroep de basis hebben gevormd om te kiezen welke vorm op dat moment het meest passend was. Hierbij zijn alle richtlijnen in acht genomen. Hieronder leest u een aantal voorbeelden van projecten waar burgerparticipatie een rol heeft gespeeld.

Participatie Omgevingsvisie
Er zijn verschillende participatievormen gebruikt. We lichten er twee uit:

1) *Koerswijzer*

Vlak na de zomer - van 16 september tot 4 oktober 2020 - zijn we de stad ingegaan met het koersdocument van de Omgevingsvisie. Met behulp van de koerswijzer, een online stemwijzer, hebben Arnhemmers middels stellingen laten weten hoe zij denken over opgaven waar we als stad voor staan. De koerswijzer is door ruim 3.500 inwoners ingevuld.

2) *Scholenproject*

Om jongeren te betrekken bij de participatie over de Omgevingsvisie, is samengewerkt met zeven middelbare scholen. In samenwerking met de scholen zijn er online workshops voor de leerlingen ontwikkeld. .

Kleurrijk Groen
Bureau Wijland, Netwerk Kleurrijk Groen Arnhem, Klimaatverbond Nederland, Energiebank regio Arnhem en de gemeente Arnhem leiden bewoners op tot ‘energieambassadeur’. Dit is met name gericht op bewoners met een andere dan een Nederlandse culturele achtergrond. De energieambassadeur volgt een cursus en informeert vervolgens mensen in de stad of buurt over het belang van bewust omgaan met energie. Verder geeft de ambassadeur gevraagde/ongevraagde adviezen aan bijvoorbeeld de gemeente, woningcorporaties, bewoners en bewonersorganisaties.

Project Blauwe Golven
De raad heeft kaders vastgesteld en gevraagd om een uitvoeringsplan in samenwerking met burgerparticipatie. Twee van de drie georganiseerde inloopavonden hebben plaatsgevonden. Zeker 100 tot 150 mensen hebben meegedacht. Het filmpje van het finale schetsontwerp is meer dan 1000 keer bekeken.

Centrum West
Begin januari is het participatietraject opgestart. Iedereen mocht hierin meedenken. De gemeente heeft daarnaast zelf contact gelegd met onder andere Museum Arnhem en ArtEZ om een verdiepende slag te maken.

Visie sociaal domein

Op 22 maart is een online bijeenkomst met de stad georganiseerd. Er waren veel samenwerkingspartners zoals onderwijs, welzijnsinstellingen, kerken en moskeeën, vakbonden, sociale werkgevers, buurtorganisaties en zorgaanbieders. Er volgen nog sessies met inwoners en jongeren, zodat we hen ook actief betrekken bij het opstellen van de visie en zij ons input kunnen leveren.

4. Vooruitblik

Ambtelijk is er onlangs een actieprogramma opgesteld. Dit is een uitwerking van het coalitieakkoord Arnhem 2018-2022 en het projectplan van de Raadswerkgroep Burgerparticipatie. Hierin staan drie doelen centraal:

1. Een divers Arnhem: meer verschillende Arnhemmers kunnen meedoen
2. Betrokkenheid: mensen voelen zich betrokken bij de stad Arnhem
3. Samen sterker en wijzer worden: kwaliteitsimpuls in plannen, beleid en projecten

Om deze doelen te operationaliseren, wordt gewerkt langs de lijnen van vijf strategieën die vertaald zijn in concrete acties. Deze vijf strategieën vormen de thema-indeling:
1. Maatwerk leveren
2. Participatie toegankelijker maken
3. De kracht, kennis en kunde van inwoners en ondernemers benutten
4. Kwaliteit verhogen door kennis en kunde te ontwikkelen in de gemeente
5. Op weg naar 2033

In het najaar wordt de raad hierover geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de loco-secretaris,	de burgemeester,
P.J. Altena	A. Marcouch